

Si volen vení á sopar,
 'ls convido desseguida...
 Vamos.. no 's fassin pregar...
 que jo soch molt agrañida,
 y... ja 'ls deixaré pagar.

De dijous à dijous. — GALIMATIAS PERIODISTICH BARCELONI

LA confusió aquella de la Torre de Babel s'ha reproduhit en nostre país, á las darrerías del sígle dinou.

Donde no hay harina todo es mohina diu lo refrá castila y com qu'entre uns y altres ja 'ns comensan à tenir amohinats, havém de creure que la farina va pe 'ls núvols...

Si'ns fixém no mes en lo que á Barcelona está passant actualment, hi ha una porció de contrassentits capassos de girar lo cervell de qualsevol fill de vehí, dels que 's dedican á desembullar jeroglífichs polítichs.

Tenim per exemple un Roca y Roca, director de dos periódichs catalans y demócrata vell, fent *ali* ab los conservadors y dirigint las tayfas *pantorrillistas* en las eleccions de l' Ateneo, contra 'ls que parlan catalá.

Tenim un Vidal y Valenciano, diputat republicá (?) prestantse de bon grat á servir de *cunero* del caciquisme en las eleccions de la Económica d' Amichs del País.

Tenim un Samaranch, *cunero* pantorrillesch, fent la oposició en la Casa Gran, de brasset moltas vegadas ab la oposició republicana.

Tenim un catalá, D. Teodoro Baró, repartint garrotadas de cego desde 'l *Brusi*, als catalans y mes especialment als de la classe de *modernistas*... tot per donar gust á son company Maragall

Tenim als *Quiñones* de la *Publicitat* convertits en adalits del Congrés Popular Cata. y als *Quiñones* de *La Vanguardia* havéntselas ab D. Teodoro Baró, per son poch amor á Catalunya.

Tenim als castilas de *Las Noticias* emprenentlas contra en *Japet de l'Orga*, per ser el poeta lirico hortera catalán por excelencia, y contra nostre volgut company en *Pepet de Carril* incluintlo entre los *furibundos separatistas* quan ni aquell te res d' hortera, ni en *Pepet de casa* s' ha significat may en lo catalanisme.

Tenim en *La Veu de Catalunya* ex-anarquistas de la *Tramontana*, com un que jo 'n sé, posats al servey del general cristiano y fent la gara-gara als capellans, per trenta duros cada mes.

Tenim als mateixos de *La Veu*, pregonant á só de tabals que *La Renaixensa* es un gran periodich, ab la mònitja jesuítica d' enterrar *La Renaixensa*.

Tenim á *La Renaixensa* rosegantse ls punys de rabia ó enveja (qu' aixó no se sab) y obligada ro obstant á fer la mitja rialleta devant las alabansas de *La Veu*.

Tenim *La Nació Catalana* dihent lo nom del porch á ne 'n Polavieja, mentres part de sa redacció, li escriu á tant la ratlla, *La Veu de Catalunya*.

Tenim en fi una tal série de contrassentits y equivocacions (puig consti que me 'n deixo mil y una en lo tinter) que la imatge mes apropiada per la premsa barcelonina en los moments actuals, es la de una olla... ¡Una veritable olla... de grills!

* *

¡Sobre tot l' article de 'n Baró y la conducta equivocada de *La Veu* si n' han ocasionat de comentaris!

D. Teodoro Baró en son article *La personalitat catalana* va equivocarse de mitj á mitj, no cal negarho. Negar la personalitat de Catalunya es negar la llum del sol. Es senzillament, una audacia propia de la ignorancia d' un qu' ha passat lo millor de sa vida lluny de sa terra y

per lo tant no està al corrent de son esperit actual. Pero en cambi, si no coneix la personalitat de Catalunya, coneix las personas dels modernistas, y al tractar d' aquets quants infelissos, está justissim. Es mes, si tot lo bo de Catalunya 's vinculés en aquesta mitja dotzena de nulitats que tant soroll mouhen (alló de la nou) en Baró hauria estat molt acertat. ¡Pobres de nosaltres si no tinguessim altrás candelas per anárnosen al lli!

Naturalment la *colla dels elogis mútuos* al véures la pedregada á sobre, ha xisclat desesperadament y ha remogut ce's y terra per acobardir á ne 'n Baró. Tot plegat, molt soroll de boixets y pocas puntas, perque al modernisme siga ó no catalanista, se li pot dir, ab la cansó popular:

*Los milagros que tu hagas
que me los claven aqui.*

En aquesta cuestión 'o que m' ha interessat mes, ha sigut la *sans façon* d' un mestre (en gay), qu' amagantse ab un pseudònim, ha vo'gut mossegar desde *L' Atlántida* la reputació literaria del Sr. Baró. Com una verinosa vespa ha probat de clavar l' agulló (¿?) ab tota la mala sombra possib'e, en las obras del autor del *Joch dels disbarats*. ¿Veuhem? Aixó son inconvenients d' haver escrit una obra dramática y d' havérsela sentit xiular... ¡Ah! si la enveja 's tornés tinya! Y sobre tot *L' Atlántida* devia tenir molt present qu' en la llista de sa coaboració y en las obras de sa biblioteca hi figura la firma del *etern plagiari*. Y un periódich que dona al públich las *primorositats* d' aquella ploma, queda incapacitat per jutjar al autor del *Senyor Secretari*.

* *

Ab *La Veu de Catalunya* passa una cosa molt xusca. Tothom la titlla de *polaviejista*. Los catalanistas antichs la excomunican de baix en baix, mentres ostensiblement hi riuhem... ab rialleta de conill.

Los de *La Veu* per la seva part, negan rotundament tota mena de relació ab lo general cristiano. 'S desfán en protestas de catalanisme. Alaban exageradament á *La Renaixensa* y... li segan l' herba sota 'ls peus.

Jo crech que 'ls *renaixensos* voldrian un pretext per esquinsar la grua y obrir 'ls ulls als incautes; pero 'ls de *La Veu* 'ls desarmen á copia de carmetlos y d' obsequiositats. Jo no mes referiré una arécdoia y es la següent:

Diumenje al mati surto de casa y 'm trobo ab mossen Jaume, m' atura y 'ns saludém.

—Tingui 'm diu, aqui te un gran periódich, suscriguis' hi. Era *La Veu*.

Vaig de visita á casa d' una familia coneguda. Hi havia un mossen; m' hi presentan y posats en conversa, 'm posá als núvols... *La Veu*.

'M fico á S. Just, guayto per la porta de la sacristia y veig un reverent llegint... *La Veu*. Surt lo celebrant y avants de comensar lo sacrifici de la missa, desa un imprés entre ls fulls de l' Evangeli, li cau en un descuyt, llegeixo y... era *La Veu*.

Al surtir, ensopego tot llegint *La Veu* pel carrer, ab un capellà que també llegia *La Veu* y en fi, senyors, acabo per deduhir que darrera *La Veu* no hi ha mes qu' una sotana...

¡Y qui diu sotana, diu rescció, intransigencia y llágrimas!

BERTRÁN DE L' Os.

“Lo ball de la vida” (I)

Lema: “Som al ball... y hem de ballar”

QUAN Déu en lo Paradís
(segons l' Evangeli abona)
vejè junts l' home y la dona,
vá parlarlos—crech—aixís:
—Desd' ara, noys, es precis
que si pá voléu menjar
süantlo l' héu de guanyar.. —
Lo qual, ab idéntichs fins,
dir volía ab mots distints:
—Sou al ball... y héu de ballar.

Desde 'l jorn, en conseqüencia,
de la mortal creació,
lo ball es la diversió
humana per excel·lencia.

L' Univers, per penitencia,
del ball de la vida esclau,
se troba dins del sarau
de las miserias humanas
y ha de ballar fins, sens' ganas,
lo fi del món, si á Dèu plau.

Durant nostra joventut
voltém vicis y passions;
y en totas las ocasions
ballar, sempre; 'ns es salut
Com que la pau y quietut
son llavors 'ls pitjors mals
pé 'l cor que roda fent salts
al voltant de tantas dérias,
deixém totas las miserias
á recó y ballém 'l vals.

En tombant 'ls vinticinch,
l' home sembla que no gosi
voltar tant y dí 's proposi:
—Jo, baldufa?... ¡No m' hí avinch!
Empró ben observat tinch
oh mortal! qu' encar' que notis
que per no anar de *bigotis*
deixém los balls á recó,
queda—per punt—l' afició
à las *masurkas* y al *schotis*.

Com cad' hú pe 'l cantó séu,
no la balla gayre grassa,
perque... de mals-de-cap massa
no 'n faltan, gracias à Deu,
segons experiment méu
fet en certas ocasions,
sobran sempre pé 'ls cantons
del gran sarau de la vida
quadros de gent aburrida
fent—per forsa—'ls *rigodons*.

Quan més la miseria estreny
lo cércol dins d' aqueix ball,
fentnos aná amunt y avall
l' ambició més 'ns empany.
Y l' home, perdut lo seny
perque la enveja 'l remolca,
dins del séu *magí* revolca
falsos anhel's, folls afany's
que 'l fán ballar tots 'ls anys
de la vida, á só de *polka*.

Fins que 'l home à un temps arriba
que no está, p'è de travalls,
per músicas ni per balls;
perque 'l mal-humor l' esquiva.

Es dir; la edat no l' en priva
de cumplir tal lley humana;
y de bona ó malá gana,
ab tot y 'l séu mal-humor,
balla, per ferse favor,
sens' dalit, l' *Americana*.

Vivint en e'ern tropell
desde que aquet mon es mon,
per tot no cal dir ahònti
balla 'l jove y balla 'l vell.

Sent la vida un cap-girell
per l' estat en que 'ns colocan
goigs y penas que 'ns alocan,
sempre—sense parar may—
tots ballèm, donchs, (¡aixó ray,
no cal dirho!) al só que tocan.

Y ha de ser, per forsa, aixís;
puig, com l' Evangeli abona
que Déu al home y la dona
ho maná en lo Paradís,
desd' allavors es precis
que si pá volém menjar,
süantlo l' héu de guanyar;
lo qual ab idéntichs fins
vol dir ab termes distints:

—Som al ball... y hem de ballar.

PEP-T DEL CARRIL

(1) D' un tomo que editaré... quan no 'm costi cap calé.

HISTÒRICH

La medicina es mentida.

Un company meu que tenia
un germá tubercu'òs
cansat de veure 'l patir
y d' haverho probat tot
sense que trobés alivio
ni ab pildoras, ni xarops,
ni ab emplastes y pastillas
dels més afamats doctors.
Reparant que cada dia
s' anava posant pi jor
per ultim va decidir
arà á trobá un bon senyor
qu' era un gran especialista,
segons lo dir de toihom,
per curà en pocas visitas
aquet mal tan horrorós.
Va portarlo en sa presencia
li esplicá l' càs del xicot
dihentli lo que patia

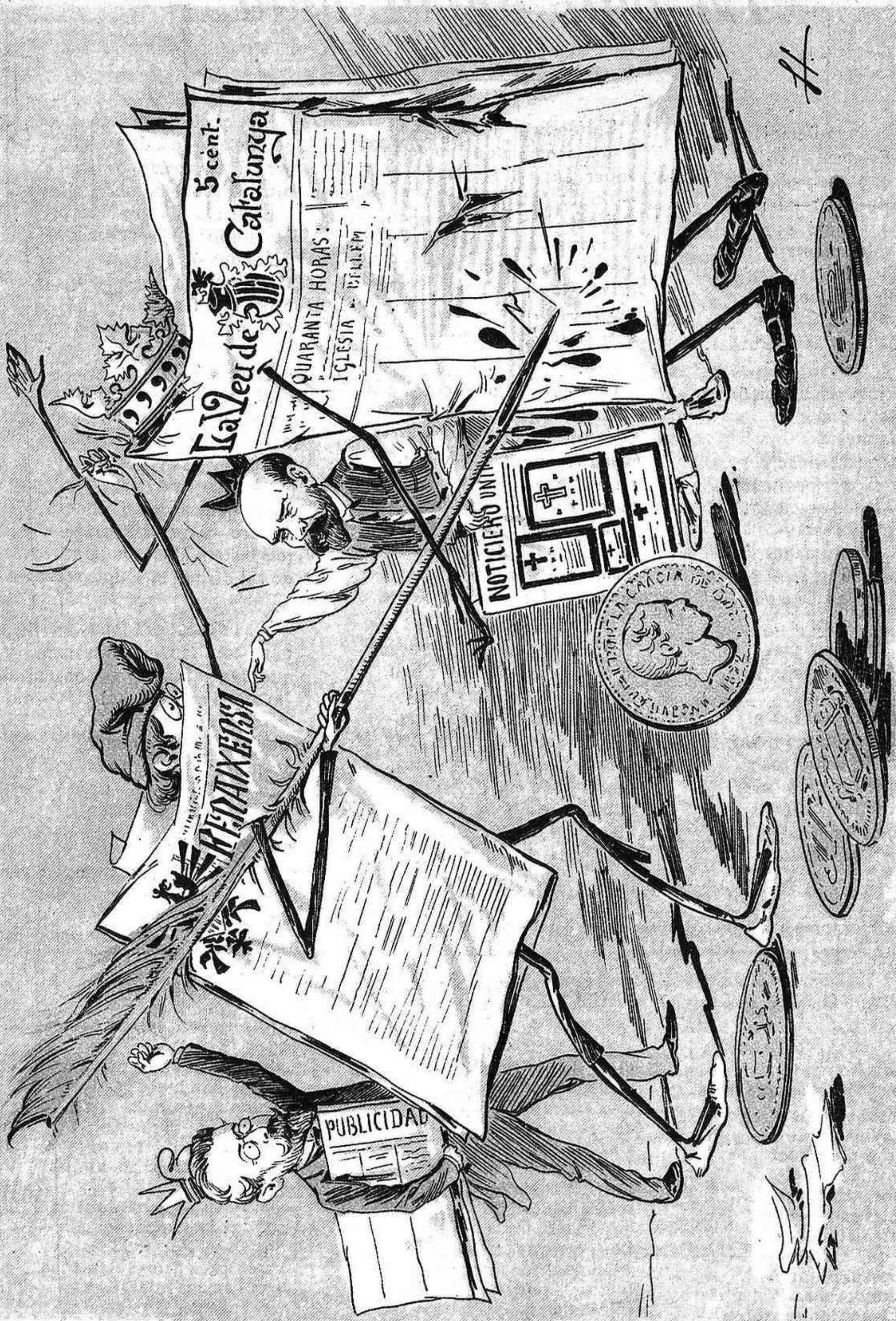
quan l' apre'ava 'l do'or.
'L doctor va ben mirarse 'l
li va auscultar *tot lo cos*
després va fe una ganyota
y va dir en conclusió:
Lo jove aquet, la vritat,
me 'l miro qu' está malot
mes si fan lo que jo 'ls diga
lo posarém fort y bó.
Lo si ero que jo li apliqui
y del qual só l' inventor
fa grans, verdaders miracles
injectat en los pulmons
Con que V. me 'l prepara
pel moment que vinga jo
y veurà con lo transformo
ab trè, injeccions tan sols.
Mes perque vull que 's convensi
qu' aquet suero es portentós
fassi lo que vaig á dirli

avants d' entrà en curació,
en una báscula l' pesa
apunta l' pés, molt ó poch
y després fa retratarlo
que quedí bé, sobre tot.
Ja veurá com en pochi's dias
que la cura tinga lloch
com no es capás de coneixe 'l
ni V. ni jo tampoch.

Varen passar unas setmanas
li va dar dos injeccions
y al anar per la tercera
va trobar que ja era mort,
cumplintne la profecia
que li va fer aquet doctor
de que no 'l coneixeria
ni éll, ni ningú del mon.

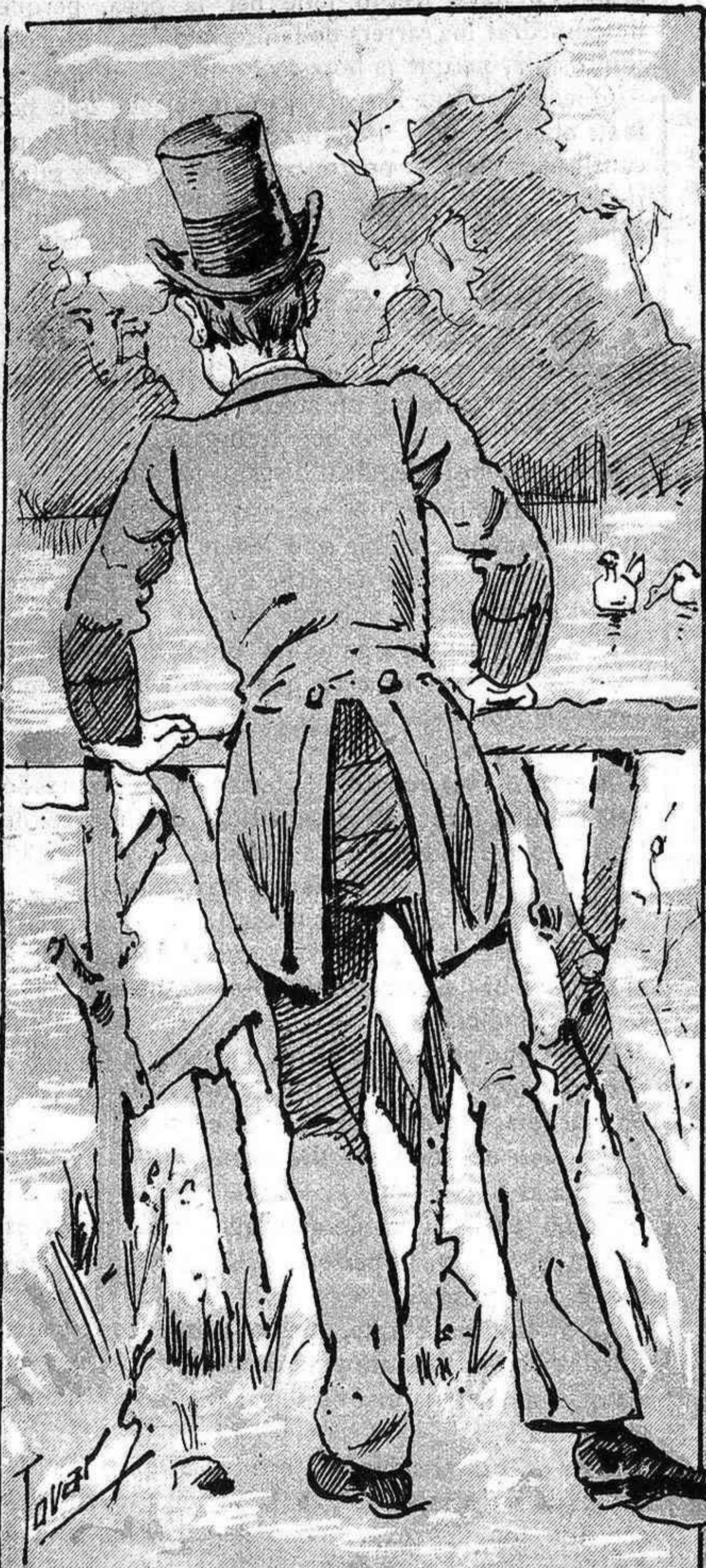
SANTIAGO JUNCADELLA

LA VEU DE LAS... COMILLAS

A la *Patim* y á las *óivas* rotativas els hi ha sortit un mal grà, que, si no procuran reventarlo, se 'ls hi xuclará la salut, la parroquia respectiva y las *perretas* consegüents.
Apa macos: ¡¡erits á *La Veu*!

LA TOMASA
ENGRUNAS

— ¡Oh, Sant Corneli, qué mirol
¡La dona vé aquí á burlarmel...
¡De cap al lago no 'm tiro
perque tinch por d' ofegarme!

¡Que m' estima, pobre Clara!
¡Moría si la deixés!
Y, vegin, no 'm surt gens cara:
trescents duros cada més.

— Los seus ulls son dos estrelas,
los seus llabis, dos corals,
vosté es reyna entre las bellas...
— ¡Hi ha uns homes mes animals!
¡Encar no ha dit si té rals!

BUSCANT UNA PESSETA

ESTIMAT lector: Si no t'has trobat may en lo deplorab'e cas de tenir qu' enmanllevar una pesseta, ¡Deu' vulga que en tots los días de la teva vida, no 't trobis en tal cas, perque sutrirías las mes grans decepcions!

Tu sabs, com jo, y si no ho sabs jo t' ho dich, que *pesseta* es diminutiu de *peso* (duro), ab permís siga dit dels modernistas, que donan á las pessetas lo nom de *peçetes*.

Tractants, donchs, d' una fracció, d' un esquitx de duro, que per ser esquitx li escauria perfectament lo nom de duret ó *dureta*, sembla que no hauría de tenir cap importancia; pero ¡ay, fills meus! una pesseta, desde que hi ha pessetas, ha sigut una pesseta, y qui la té se l' estima mes per ell, que per un altre.

Tu no ignoras, lector, ab lo pesar que tots *des-cambiém la pesseta*, que al fi y al cap no es cosa tan trista com lo deixarla, perque qui la deixa no sab si l' hi tornarán, y 'l que la *cambia* sempre 's queda ab lo cambi.

No es que jo sábiga per experiéncia propia los travalls que proporciona buscar una pesseta; pero estich ben relacionat ab la classe menesterosa, y per aquesta circumstancia, hi pogut reunir infinitat de datos sobre 'l particular, que no tenen desperdici.

Y t' adverteixo, lector, qu' encare que jo fos pobre no t' ho diría, perque bastaría aquesta declaració, pera que m' aburrissis ab tota l' ánima y pera que trobessis tots los mes escrits, desgarrats y detestables.

Sempre té mes admiradors 'l qui pot gastarse un duro, qu' aquell que 'l necessita.

Per lo tant, estimat lector, figúrat qu' en Girona, (lo rich) no m' avansa de mitja pesseta.

Y deixantnos de preámbuls, aném á la qüestió, ó siga á la feyna que se li gira al pobre qu' ha d' enmanllevar la quinta part d' un duro.

Figuremnos, lector, qu' ets pobre. (Nos ho figurarém no més. perque ja estich convensut de que no vols serne. Mes de quatre en trobaríam que, avants que pobres, preferirían que 'ls diguessin: pillos.)

Figuremnos, donchs, qu' ets pobre, y que necessitas una pesseta.

Lo primer que farás es buscar una persona que la tingui ó la pugui tenir. Es natural.

Si no trobas á n' aqueixa persona, que miras com á la teva áncora de salvació, á casa seva, y la necessitat es apremiant, t' enterarás, si ho ignoras, del lloch ahont pots trobarlo: *lo passeig, lo casino, lo despaig...*; y anirás en sa persecució disparat com una fletxa, si 'ls transeunts que per tu 's vegin atropellats, no 't trenca una cama, d' una garrotada.

Tens la satisfacció de trobarlo, després d' haver desempedrat los carrers de Barcelona, ó millor dit: després d' haver tret lo fetje per la boca, perque desempedrar los carrers de la nostra ciutat, es cosa impossible, perque ja ho están.

Quedem en que has trobat al subjecte que pot tenir una pesseta, y 'l confons á barretadas, y picantli la esquena, y preguntantli per la seva salut, per la de la seva senyora, y per la d' una gosseta d' aygua que va comprar á un gitano en lo Pla de la Boquería.

Totas las tevas atencions son rebudas ab fredor.

Aquell subjecte 't mira de cap á peus é instintivament s' apreta la butxaca de l' hermilla com si temés esser víctima d' un atraco.

Tú, que tens l' ánima ben trempada, no 't desanimas, y á rengló seguit li disparas un discurs, encaminat á demostrarli la necessitat, per no dir la obligació imprescindible que tenen los poseedors de varias pessetas, de deixarne una, á n' als qu' han acabat per olvidar lo color de la plata.

Quán ja t' has esgargamellat prou, l' *agredit* ab un tó de *tant se m' en dona*, que refreda 'ls teus ímpetus, te contesta:

—Be ¿y què?...

Alashoras, tu, donant á la teva cara la expressió dels mártirs, li dius ab la senzillesa d' un pare de familia, que no sigui de «La Fulla:»

—¿Faría 'l favor de deixarne una pesseta?

Y allargas la ma, com es natural.

¡Desgraciat! Ja t' asseguro jo que sí, l' *agredit*, á la teva ma hi deixa caure una pesseta, no está en lo seu cabal judici.

Per tu una pesseta no es res, per que no la tens; pero per aquell que la porta calentona á la butxaca, una pesseta, son quatre rals ¡cent céntims!

¡Un *sigle* de moneda! ¡De moneda petita; pero moneda al fil!

Tu no 't fas cárrech de que aquell rich que tens devant, si 't deixa la pesseta, vindrá á menos... á menos, d' una pesseta.

Tu no tens en compte, que lo primer que pensa aquell rich, es: «Encare puch tornarme pobre... y 'l día que 'm fes falta una pesseta, aquet *perdis* no me la donaría.»

Aixís es, que 'l subjecte á qui tu miravas com á áncora de salvació, te diu, ab lá mateixa naturalitat que si 't dongués expressions per' la familia: Ho sento; pero no 'l puch servir. Aquesta tarde haig de fer un pago de cent mil duros.

Y no insisteixis, perque si á semblant descortesía t' atreveixes, 't contestará que 'ls te *justos*, y qu' encare ab molt sentiment del seu cor, haurá d' enmanllevar trenta cinch céntims á la sogra, ab la qual no corre gayre bè, per qüestió d' interessos.

¡Quin desengany mes gros per tu, estimat lector! ¡De veras te compadeixo!

Pero, en fi: no 't donguis per vensut. ¡Pit al aygua qu' una flor no fa estiu...

Mira, ara vè D. Joan Rata, persona de sentiments religiosos. Disfruta d' un bon empleo, té ganguetas, no té familia y ¿qui sab, Mare de Deu?

¿No 'l coneixes?... Donchs, home, empaytal; que no se t' escapi... No hi vagis ab embuts. Vesli recte á la butxaca, á l' objecte de no donarli temps de batre en retirada.

¡Alsa, no titubejis!... Ja vas á escometre; m' en alegro. Jo, dissimuladament escoltaré la vostra conversa.

—Don Joan, amich don Joan, estimat don Joan; quin goig, quin plaher, quina alegría sento al trobarlo.

—¡Adeu, noy... porto pressa!

—¿No mes porta pressa, don Joan? Y per casualitat ¿no portaria una pesseta?

—Y dos també, en porto... ¿qué passa?

—No vulgui saberho lo que 'm passa, don Joan. ¡No vull enternirlo! ¿Faria'l favor de deixarmen una de pesseta, d' aquestas que diu que porta?

—¡Jo m' en guardaré com d' escaldarme! ¡Ja sé lo qu' es deixar diners á la gent! Quan están servits te giran la cara!

—Li juro que no li giraré la cara ni 'l peu, don Joan, ni tan sols una americana al revés, porque no soch sastre... ¡Deixim una pesseta!

—¡Y perdria la pesseta y l' amich!

—No ho cregui que 'm perdi; precisament aquesta pesseta ha de salvarme...

—No tolero bromas d' aquesta classe.

—Miri que li quedarè eternament agrahit; que l' adoraré com si fos un Sant. .

—¡Soch massa lleig y prompte s' en penediria!

Estigui bo que porto pressa y 'm convé agafar aquet cotxe de «La Catalana,» qu' ara passa...

.....
¿Qué tal? Una nova decepció.

Pero ¡que diantre! no perdis las esperansas. Una flor no fa estiu, ni dugas primavera...

Potser ab un tercer, serás mes afortunat.

¡Calla! ¡Ara vè 'l teu amich Eduardo!

¿Dius qu' es un gat dels freres, un aixelabrat?

Ja ho sè. Pero, devegadas aquets esbojarrats son los mes generosos. Probaho. T' encarrego solzament que no li parlis ab veu llastimosa; demánali la pesseta ab la mateixa alegría que 'l convidarias á fer un tech á Vallvidrera.

¡Animo que ja es aquí!

—¡Ep, Eduardo! Eduardo!

—¿Que hi ha, *capitalista*? ¿Encare no se t' ha mort la dona?

—¡No encare!

—Ja m' ho semblava, porque vas molt malament d' indumentaria.

—¡Eduardo!

—¿Qué?

—¡Donam una pesseta!

—¡No hi ha dupte, encare ets casat! ¡Vaja, aquí en tens una y no me la tornis, porque 'm feya nosa á la butxaca!

—¡Gracias, leal amich!

—No m' entretenguis, que vaig perseguint una *barbiana*...

Vamos, estimat lector; per fi, has trobat un ànima caritativa. Pero, esperat, á veure, dèixamela mirar aquesta pesseta. No tinguis por; no te la vull pendre. Es tota borrosa. Femla trincar... ¡Llauna pura!

¡Quants apuros per' arregar una pesseta falsa!

¡Ditxós del qu' en té un sach de llegítimas!

A. GUASCH TOMBAS.

¿Voleu mes pega?

Una nena retretxera
y com la dayna lleugera
vaig veure jo y quina pell!
No crech qu' en tot Barcelona
existeixi un' altra dona
mes esbelta, mes bufona
y un tipo mes fi qu' aquell.
Me portava una ventatja
d' uns cent passos, ¡malvinatje!
quan vaig veure aquest hurí;
plovía, pro no pas gayre,
y ella ab la faldilla enlayre
sentint jo de cama flayre
tras, tras, tras, la vaig seguí.
¡Cama! ¡cama!—entre mi deya—
y altres ilusions que 'm feya
corria á pas de gegant;
puig com mes me la mirava
mes el cor me batejava,
y ¡ay! no sé lo que 'm passava
com mes m' hi anava atausant.
Mes quan ja estava á fréch d' ella
vaig tenir tan bona estrella
que per poch caich desmayat;
perque quan d' aprop podia
veure sas camas, ja havia
ab molta trassa y maestría
sas faldillas abaixat!

ANTON DEL SINGLOT.

Calendari de LA TOMASA

JANER

15. Diumenge.—El *Dulce-t*, apellido del *Pagés y Mau-ro*, patrò dels IV gats.

16. Dilluns.—*Marcelo*, curt de vista y llarch... de dits, protector de las donas revingudas.

17. Dimars.—*Antón dels modernistas*. Festa dels *sabis*.

18.—Dimecres.—*La càtedra de Sant Pere mes Alt*. S' ensenya de fer baguls y altres cosas per un regidor.

19. Dijous.—*Canut de Llauna*, guardador de papers de Banch y altres paperots.

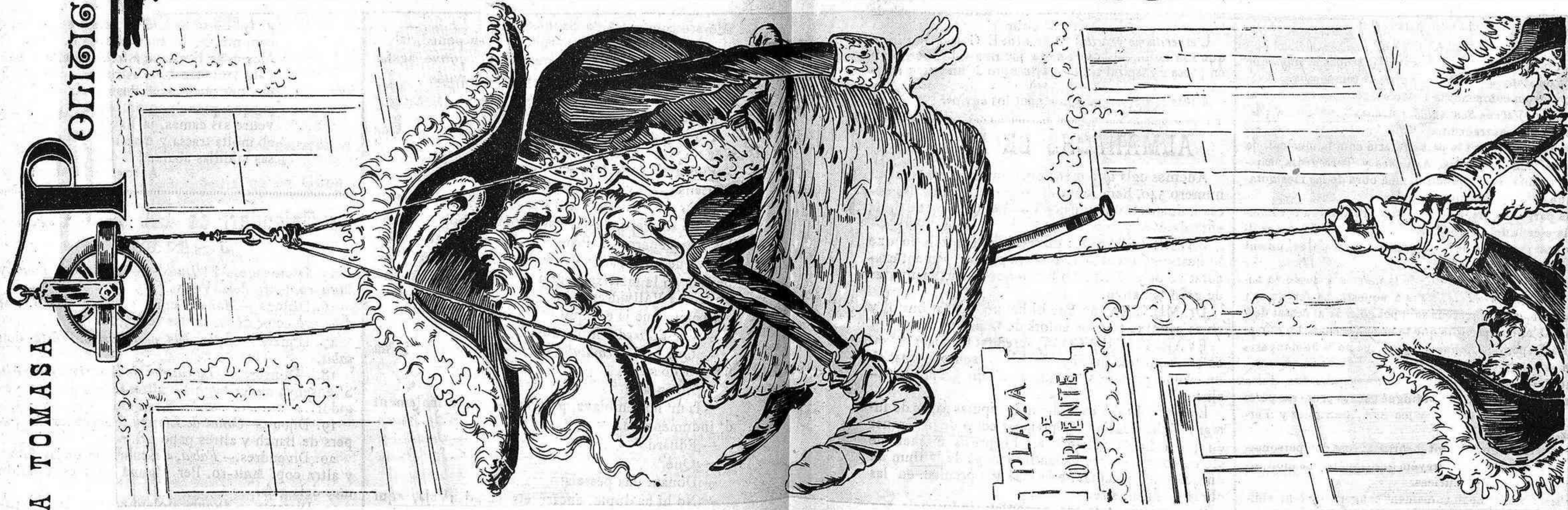
20. Divendres.—*Fabiá*, descubridor de las fabas, y altra cop: *Mau-ro*. Per alguna cosa es aquet lo mes dels gats.

21. Dissapte.—*Auguri*, dolent com tot lod' Espanya, y.. *Inés del alma mia* y la firma de D. Juan Coll y Pujol, traspasant la propietat de El dorado.

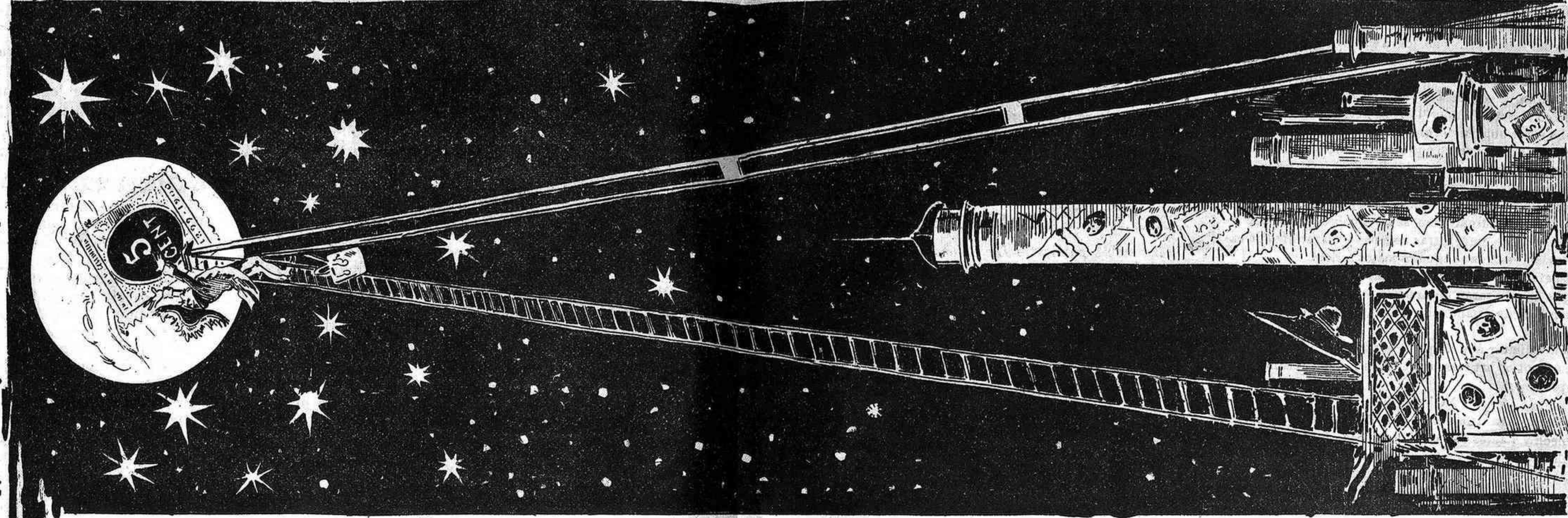
LA TOMASA

ELIQUIS D'ALTURA

Per J. LLOPART.

L' intelis se cansa molt
 y 'is esglahons l' incomodan:
 alla 'hont no hi hagi ascensor...
 ¡li pujarán en un cove!

Será 'l ministre d' Hisenda
 per la Nació, una fortuna;
 ¡ara pensa plantá 'l sello
 sobre 'ls nassos de la lluna!

TEATROS

LICEO

No s' ha registrat cap mes novetat en la passada setmana que la *reprisse* de *Cavalleria rusticana*, que ab tot y 'ls esforços del mtre. Vehils no lográ entussiasmar al grupo que 's precia de intel·ligent, rebent per supuesto los seus *impetus* los artistes. Ab tot, cal consignar que á mes del mtre. Vehils que concertá la ópera ab verdadera maestria, se lluhiren la Srta. Corsi y 'l Sr. Moretti.

Qui ha sigut objecte del entussiasme en las últimas funcions que s' han donat en aquet teatro, ha sigut lo mestre Mertens al dirigir la sinfonia del *Tannhauser*; pero jutjant ab tota imparcialitat son treball, debém manifestar que si be dirigi dita pessa musical ab maestria, no resultá ab relleu tan extraordinari com sembla volgueren veure alguns apassionats, puig altras vegadas y ab mestres de casa, l' haviam sentida ab igual ó major relleu.

Es esperada ab verdadera ansietat la obra *La Valkyria* en la que hi debutarán los artistes que faltavan del *elenco* artistich que 'ns va anunciar la Empresa al comensar la temporada.

Debém felicitar á la Empresa per haver complert lo que anunciá, tant ab artistes com ab obras; cas rarissim entre 'ls empresaris.

NOVETATS

Per ahir estava anunciat l' estreno del melodrama en un prólech y 7 actes *La mendiga de San Sulpicio*, original dels celebrats escriptors francesos Srs. Montepin y Dornay, arreglat al espanyol per lo conegut literat Sr. Enseñat.

Tenim inmillorables noticias del interessant argument de la obra, que farà que cridi poderosament l' atenció.

En lo desempenyo hi pren part casi tota la companyia.

CATALUNYA

Per fi la Empresa d' aquet teatro ha trobat la *vinya* que ab tant de afany bncava en la present temporada.

Com creyém compendrán nostres lectors, nos referim al saynete *La Fiesta de San Antón*, estrenat la setmana pasada ab lo mes extraordinari éxit, celebrantse—cosa estranya per cert—tant la part literaria com la musical, ja que abdós companys, Srs. Arniches y Torregrosa, sapi-gueren coaligarse y produhir una obra de las mes notables que té lo género nomenat *chico*.

De la part literaria, á nostre entendre hi sobra per complert la escena del *torero de secá* per resultar del tot ridícula y casi impropia de obra que posseheix un argument tan notable y ben trobat.

Lo mtre. Torregrosa autor de la música d' desde sa anterior obra *El Santo de la Isidra* á aquesta, ha fet un salt tan notab'e, que ab justicia se 'l pot col·locar al costat dels mes notables compositors que te nostra escena. Lo número del desespero de *Regina*, creyém que no 's desdenyaria de firmar-lo lo mes conciensut mestre.

Contribuí al bon éxit que lográ *La fiesta de San Antón* lo acertat desempenyo que obtingué per sas primeras parts Sras. Fernandez y Garcia y los Srs. Rodriguez y Fernandez.

La Srta. Rodriguez ab tot y sortir ayrosa del personatge *Regina* á ella confiada, creyém que 'l mateix es molt superior á sas condicions liricas.

Los Srs. Soler y Leon sumament exagerats y tent ridícula é impropia la escena á ells confiada.

Ab tot, *La fiesta de San Antón*, creyém que será la obra de la temporada.

GRAN-VIA

Una vegada mes ha probat lo festiu escriptor Sr. Ramos Carrion, ab sa última obra *El espejo del alma* qu' es de s pochs autors quinas obras se poden ascoitar y ser celebradas, ja que sens apelar á xavacaneries ni argument insustancial consegueix que las sevas produccions se eternisin en los carte ls com segurament succehirá ab la comedieta esmentada, puig tot' ella es una primorositat y modelo de bon gust.

L' éxit que tingué fou superior, haventhi contribuít en gran manera, lo perfecte desempenyo que obtingué per part de la Sra. Salvador y los senyors Ruiz de Arana y Mariner.

UN CÒMICH RETIRAT.

Bibliografía

De la notable publicació *La Golondrina* (avants *L' Aureneta*) hem rebut las següents obras, que ultimament ha publicat en son important folletí:

Desde el balcón juguét còmic en un acte y en vers, original de Vital Aza, estrenat en lo teatro de Variedades de Madrid en la nit del 17 de Mars de 1875;

Dos companys mal avinguts, joguina en un acte y en vers, arreglada á nostra escena per los Srs. Godo y Rahola (V.) estrenada ab éxit extraordinari en lo teatro Romea en la nit del 2 de Octubre de 1894;

Lo gat de mar, drama bilingué en un prólech y tres actes y

Barcelona de nit, monólech còmic lirich, original de Joseph M.ª Pous, estrenat ab extraordinari éxit en lo teatro Eldorado en la nit del 19 de Febrer de 1892.

Además hem rebut de sos propis autors, *La Baturrica*, monólech en vers original de J. Massaguer Rocabert estrenat ab extraordinari éxit en lo teatro Principal de Gracia la nit del 7 de Abril últim y

L'esperitisme práctic, original de E. Guillot Martinez, que son autor califica de pessa, joguina y disbarat, escrit en prosa é inspirat sobre l' assumpto d' un article francés.

A tots remerciém degudament los envios.

ALMANACHS DE REGALO

Además dels que mencionarem en nostre passat número 540, hem rebut los següents ab que las cascas industrials obsequian á los clients ab motiu de la entrada d' any nou.

BAZAR ESPAÑOL: un preciós almanach en que hi destaca l' escut de Catalunya primorosament executat ab or y relleu. Lo bloch que l' acompanya es de gran tamanyo.

Dr. MÚNERA, en que hi ha un acabat busto, y en sa caputxa tots los colors de la paleta.

EVARISTO JUNCOSA, acreditat fabricant de xocolata, com tots los anys fa gala de son bon gust ab un cromo primorós, en que hi ha un grupo de ciclistas y

Lo fabricant del cada dia mes reputat paper de fumar JOB ha regalat una preciós copia de 'n Graner en que hi ha un fumador en lo precís moment de cloure lo cigarro, reflectantli 'ls raigs de la llum de un quinqué, executat ab la maestria peculiar en las obras de dit mestre.

Remerciém á tots los esmentats industrials son obsequi; desitjantlos lo major nombre de prosperitats en lo present any.

LOS PRIMEROS BALLS DE MÁSCARAS

Ell es soltè y tè diners,
ella no està ab lo marit;
anirán á sopá, y luego...
cap á dormí... y bon profit.

Mestra en gramática parda,
sab dissimular tan bè
que va al ball. fent la ignocenta,
disfressada de *bebé*.

Papallona juganera,
que de flor en flor no vola;
va de butxaca en butxaca
allí ahont sab que 's fa tabola.

Pensaments y Sentencias de Víctor Hugo

Fán més mal las modas, que las revolucions.

L' heroïsme es la borratxera de l' ànima.

Fer bé y menjar bé son dugas alegrías; La panxa tipa se sembla á una consciencia satisfeta.

Lo pal y la banquetta del patíbul son 'l trono del crímen.

Campanadas

Vostés creuen que 'l cinematògrafo es una diversió inofensiva y vritat?

Donchs, ja 'ls ho dirán de missas.

Aqueixa diversió ha sigut ultimament causa de divorci entre 'l banquer Mister White (Blanch) y sa esposa Lady Helma

Mister White, qu' era un *bonifaci*, en tota la extensió de la paraula, permetia que la seva muller, en lloch de cuy darse de las feynas de la casa, passés lo temps fent llargas excursions.

Y aquestas excursions las portava á felis terme la hermosa Lady Helma, en companyia de Mister Green, (un anglés molt cumplimentós) sense que Mister White en tingué notícia.

Pero un dia lo confiat marit va decidir acompanyar á sa muller en un de's seus llarchs viatjes.

Van arribar á Nova-York, y buscant distraccions entraren en una barraca, ahont funcionava un cinematògrafo.

Las quatre primeras vistas passaren per devant dels seus ulls, sense novetat.

Pero va arribar la quinta, que va ser una calderada d' aygua bullenta per' Mister Blanch.

Anunciaren:—Arrivada d' un tren de viatjers á Hartrepool. Lo convoy avansava poch á poch; un cop parat s' a'sa la portella d' un vagó-llit, y surt Mister Green donant la ma á una senyora qu' es Lady Helma; aquesta s' agafa al bras de son acompanyant y junts entran en un cotxe de dos caballs que 'ls esperava...

Mister Blanch va passarse instinctivament la ma pe 'l front com si s'hi busqués a'gun bultó y sens perdre temps va entaular demanda de divorci, fundantse en que la seva esposa li feya veure lo *blanch*, negre.

Si algú porta intenció de suicidarse y vol realisar la fúnebre idea ab comoditat y poch gasto, no ha de fer mes qu' arribarse al carrer Major de Gracia, en lo trajecte entre la Fontana y 'ls Josepets, y si no logra estabellarse lo cap, será que ro ha arribat encare la seva hora postrera.

En l' espressat trajecte, Mister *Morris*, dich, *Morris*, ha colocat en lo mitj de i' acera uns pals com los qu' havia intalat á la Gran-Via, que son una preciositat.

Donchs, bueno, passant per dita acera, basta aclucarse d' ulls, y 'ls resultats no 's fan esperar, topas de front ab un pal y quedas difunt.

Si no s' ordena desseguida que sigan arrancats los pals del Inglés, hem de confessar que no tenim vergonya.

Se diu que moltas de las pinyas ab que rematan los pals eléctrics del indicat Mister Morris, han sigut robadas.

¡Mal fet!

Tractantse de pinyas, nosaltres las donariam de bona gana al Inglés.

Lo president de la Germandat del Sant Enterro ha donciat la falta de 19,270 ptas. en las caixas de l' Associació.

Potser va introduhirhi la grapa aquell administrador del Teatro Principal.

Siga qui vulga: *irregularisador*, per ell aquesta Germandat, será del Desenterro... porque ha desenterrat las pesetas.

L' Ajuntament de Madrid anuncia en la *Gaceta* 'l concurs pera la presentació de p'anos pera construir un *mercado de ganados*.

Si á Madrid hi ha abasteixedors com en aquesta ciutat, aqueix mercat de *ganados* resultarà uu mercat de *perdidos*, com lo nostre.

Y será temps perdut.

Don Victor Balaguer, que desempenyava la presidencia del Consell de Filipinas, ha sigut declarat cessant.

Don Victor se proposa averiguar si la seva cessantia ha sigut firmada ab una *pluma de gacela* (?) pera adquirirla com á cosa rara pe 'l seu Museu de Vilanova.

Pero ara las *gacelas* ja no 'n tenen de plomas.

Ni avants tampoch.

Dissapte passat, tingué lloch la inauguració dels balls d' Artesans que pera la temporada del present Carnaval te en preparació la Empresa del teatro Circo Barce'onés.

Com á ser lo primer, se veje sumament concorregut y per lo número de máscaras que hi assistiren, se comprendé lo animats que 's veuran en lo present any.

D ssapte proxim tindrà lloch lo segón, y en dita nit se inauguraran los que té anunciats la acreditada societat *Serpentina Fin de Siglo* en son nou local, Carrer de Casanovas nums. 3 y 5.

Es de sepearar que en abdos balls no hi faltará concurrencia.

“MÁXIMAS XINAS”

Es tan digne d' apreci l' home que ho créu tot, sens' llegir cap llibre, com lo qui, no créu rés de tot lo que llegeix.

S' edifican palaus pera allotjar á un sol home. ¿No sería millor fer edificis modestos pera donar sopluig á tants homes sense llar?

Si es vergonyós enganyar á n' els contemporanis, es criminal euganyar á la posteritat.

Un petit socorro á temps, val més que cent beneficis á deshora.

Espigoleig històric

Agesilau, rey de Grècia, corria un jorn á caball d' una escombra, per divertir á son fillet. Un testimoni d' aquesta escena, 's partia de riure, quan lo rey se 'n adoná y:

—No te 'n riguis, badoch, li digué. Per jutjar las estranyesas d' un pare, espérat á tenir fl ls.

*
**

Quan lo general Prim era tot just coronel, guanyá una acció ab una carga brillantíssima, á la bayoneta.

Lo general en jefe, á l' endemá no pogué menys d' anarlo á fe'icitat y se 'l trobá jugant á boixas voltat d' oficia's y tropa's;

—¿Qu' es estrany, li digué, que jugueu á boixas, després d' una victòria com la d' ahir.

—Oh no, re pongué en Prim, lo sorprendent seria que hi jugués després d' una derrota!

Lo marit de la Tomasa, qu' es un subjecte molt fi, volguent allunyá á un cosí de sa muller, de sa casa; pero de modo, no obstant, que 'l xicot no s' ofengués, després de passarse un més una fórmula buscant, va dir, dantli una abraçada;
—«Mira, noy, per tots los cassos, aquí 'm tens obert de brassos... pero ab la porta tancada.»

*
*

Nosaltres nos pensavam qu' en Pinedo era un *bonifaci* perque s' en diu, y perque la *costella* va fugirli... y la sang no va arribar al riu.

Però 'ns hem enterat de que á pesar del nom no es *bonifaci*, ni cosa qu' ho sembli. En Perrin y Palacios y l mestre Bretón, los en donarán referencias.

Trobantse en Pinedo actuant á *Buenos-Aires* va representar la sarsuela «Pepe Gallardo,» sense abonar los drets de propietat, y quan los autors los hi han reclamat, los ha contestat ab molts *mals ayres*.

Va representar també «Ya se van los quintos, madre» quina música es del mestre Bretón, y va ferse passar per l' autor de la partitura, creyentse un músich improvisat, com en Pérez qu' ell desempenyava en «La marxa de Cádiz» pero ab l' agravant també, de cobrar los drets de propietat.

Res: qu' en Pinedo es capás d' ensenyar de matemáticas al que va dir que *la propietat es un robo*.

Potser ell va ensenyar de tenir pochs escrúpols al *sócio* que va deixar-lo *viudo* (?)

En Bonifaci quedantse ab las propietats, ha obrat ab molt poca propietat.

*
*

Un trempat agutzil d' una Audiencia, bregant ab numerosa concurrencia que 'ls corredors deixava interceptats á advocats, relators y magistrats, va dir, per acabar aquell desfici:
«Que marxín los que *no tinguín judici*» y va ser l' agutzil tan oportú qu' als corredors no hi va quedar ningú.

*
*

El eco de Castilla, diari adicte á n' en Gamazo, ha plegat. Y *El Independiente*, altre diari defensor de las tendencias gamacistas, ha abandonat al seu amo y senyor.

En Gamazo, indignat, pensa publicar un nou periódich ab lo títol de «El Esteta.»

Se buscará que la Redacció tinga vistas als darreras.

*
*

Al restaurant del Liceo un gomós va entrá esverat, portant á una hermosa máscara poch menos qu' arrossegant:

—¡Mosso! Pertim una copa del vi mes ranci y mes car, perque aquesta senyoreta 's troba mal, pro molt mal.

—No; que m' en porti una ampolla— (la noya va replicar)

¡que vosté no s' ha fet cárrech de la meva gravetat!

SECCIÓ DE TELEGRAMAS

Del nostre servey... obligatori

GRAN-UJA, 16.—S' assegura qu' un actor qu' estava á la *Riva* mirant ab una ullera, ha vist á un administrador d' un teatro *principal* fugint ab los quartos de la taquilla.

L qui ha quedat mes rabiós es un *estre de Esgrima*, que sols ha pogut donar un *sablasso*.

ROM-BA, 17.—Corren rumors de que 'ls empresaris d' un coliseu del carrer del Hospital, estrenarán pessas... llargas. Per lo que 's refereix á pessas teatrals, van donant llargas á l' assumpto, sense pensar que *pessas son amores y no Don Albert de Siciliu Llanas*.

LA CORT, 18.—L' *económich* Sil-candela y sa virtuosa esposa D.ª *Ropavieja*, continuan saborejant sa lluna... de Valencia Ella ja comensa á escupir, y 'ls que 'ls rodejan també, pero de fástich. Lo papá Llagasta no 's vol despendre ni de un fil de roba pera donarlo á ella tan interessant, dich: á tan interessant parella.

PATI DE LA GARDUNYA, 18.—Mr. *Brians*, candidat demócrata en las últimas eleccions presidencials dels *Estats-Bullits*, ha dit en un *tiberi* celebrat á Chi-faigayguas-majors: «La inclinació irresistible á fer *corre l'ungla s'anomena cleptomania ó porcomania* (?) y las sevas víctimas son tancadas á la cort ó al manicomi. Nosaltres, per vergonya nostra, robém al engrós, com si haguéssim rebut un nou manament, compatible ab la conquista y la cobdicia del imperialisme que digués: «*No robarás... cosas petitas*» ¡Qui tingui *brians* que gratil

NOVERATS, 18.—Si l' Autoritat gubernativa no ordena al Sr. *Raspall* que tregui del teatro al *filósofo de Cuenca*, haurán de ser *apedassadas* una infinitat de personas. Veure 'l *filósofo y esqueixarse* de riure, tot es hu. Lo mes estrany es que 'ls espectadors s' esqueixan y no 's queixan, sense preocuparse de que, ab rahó poden ser tatxats de *gent esqueixada*.

Tota reclamació podrá dirigirse á l' Administració y Redacció del periódich

6, SANT RAMON, 6.—BARCELONA

